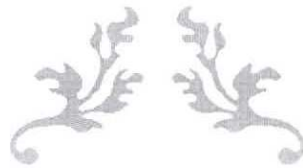

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای گسترش و برنامه ریزی آموزش عالی

برنامه درسی رشته

ادیان و عرفان

Religions and Mysticism

مقطع دکتری تخصصی

مطالعات تطبیقی قرآن و کتاب مقدس

Comparative Studies of The
Quran And The Bible

گروه علوم هوزوی

پیشنهادی دانشگاه غیردولتی - غیراستماعی ادیان و مذاهب

بیت

عنوان گرایش: مطالعات تطبیقی قرآن و کتاب مقدس

نام رشته: ادیان و عرفان

دوره تحصیلی: دکتری تخصصی

گروه: علوم حوزوی

نوع مصوبه: تدوین

کارگروه تخصصی: فلسفه و حکمت متعالیه

تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۰۵/۱۱

پیشنهادی: دانشگاه غیردولتی- غیرانتفاعی ادیان و مذاهب

برنامه درسی تدوین شده دوره دکتری تخصصی رشته ادیان و عرفان گرایش مطالعات تطبیقی قرآن و کتاب مقدس، در جلسه شماره ۹۴۵ به تاریخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۱ شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی به شرح زیر تصویب شد:

ماده یک- این برنامه درسی برای دانشجویانی که پس از تصویب این برنامه درسی در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی مرتبط با گروه حوزوی پذیرفته می‌شوند، قابل اجرا است.

ماده دو- این برنامه درسی در سه فصل: مشخصات کلی، جدول‌های واحدهای درسی و سرفصل دروس تنظیم شده است و برای اجرا در دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی مرتبط با گروه حوزوی پس از اخذ مجوز پذیرش دانشجو از شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی و سایر ضوابط و مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ابلاغ می‌شود.

ماده سه- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲ به مدت ۵ سال قابل اجرا است و پس از آن، در صورت تشخیص کارگروه تخصصی مربوطه، نیاز به بازنگری دارد.

دکتر علی‌خاکی صدیق

دبیر شورای گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

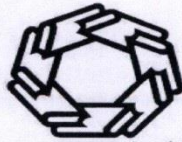
دکتر محمدرضا آهنجیان

دبیر کمیسیون برنامه‌ریزی آموزشی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی گسترش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

دانشگاه ادیان و مذاهب

برنامه درسی رشته

ادیان و عرفان

RELIGIONS AND MYSTICISM

مقطع دکتری

مشمول بر گرایش‌های:

۱. مطالعات تطبیقی قرآن و کتاب مقدس

تهیه‌کنندگان:

دکتر احمد رضا مفتاح

دکتر گلرنگ ساداتی

دکتر احمد رحیم‌زادگان

عضو هیات علمی دانشگاه ادیان و مذاهب

عضو هیات علمی دانشگاه بوعلی سینا همدان

عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی

امضا

امضا

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی

دین مهم‌ترین مؤلفه تمدن‌ها و فرهنگ‌های شناخته شده بشری است. در گذشته و حال دین با مصادیق و نمودهای مختلف خود حیات فکری، معنوی و اجتماعی بشر را به طور گسترده‌ای تحت تأثیر قرار داده است. شاید نقش مؤثر ادیان در قرون متأخر تا حدودی نادیده گرفته شده باشد. اما امروزه با بروز بحران معنوی و فضیلت در زندگی بشر متمدن، در نقش و اهمیت فزاینده ادیان در رفع این بحران تردیدی وجود ندارد.

ب) مشخصات کلی، تعریف و اهداف

دوره دکتری ادیان و عرفان گرایش مطالعات تطبیقی قرآن و کتاب مقدس رشته‌ای در حوزه علوم انسانی است که بر اساس ضوابط دانشگاهی پذیرفته شده در سطح بین‌المللی به منظور نیل به اهداف زیر برنامه‌ریزی شده است:

۱. تربیت و تأمین نیروی انسانی لازم و متخصص برای تدریس در دانشگاه‌های کشور
۲. تربیت نیروی متخصص حوزوی جهت بررسی گفت‌گویی بین ادیان
۳. جذب داوطلبان تخصصی مطالعات تطبیقی قرآن و کتاب مقدس در کشورهای اسلامی
۴. فراهم ساختن امکانات علمی و تحقیقات برای پروژه‌های پژوهشی ادیانی و برگزاری سمینارها و کنفرانس‌های علمی پژوهشی
۵. تربیت نیروی انسانی آگاه و معنوی به منظور پاسخ‌گویی به مراکز فرهنگی داخلی و خارج از کشور

پ) ضرورت و اهمیت

از سال ۱۳۸۳ و ایجاد رشته ادیان و عرفان، این رشته تا حدی توانسته است جای خود را باز کند، اما تا رسیدن به حد مطلوب هنوز جای کار بسیار دارد. دلیل این فاصله تا رسیدن به نقطه مطلوب این است که پس از پیروزی انقلاب اسلامی، که حقیقتاً ایران را از بیراهه تاریخ وارد شاهراه تاریخ کرد، این پیامد را هم داشت که بسیاری از مراکز ایران‌شناسی در اروپا و آمریکا به حال تعلیق یا تعطیل درآمده و از این رو فعالیت‌های ایران‌شناسانه بسی کمرنگ شده است، تا آنجا ما دیگر شاهد ظهور و حضور ایران‌شناسان برجسته و صاحب نظر، که بر رونق بازار ایران‌شناسی و مطرح کردن آن در سطح جهانی پردازند، نیستیم؛ از این رو ضروری است که مانند بسیاری از عرصه‌های دیگر که از دست دادن کارشناسان و مستشاران خارجی پس از انقلاب موجب توجه به نیروهای ملی و بومی شد، در این عرصه نیز خود فرزندان ایران زمین آستین همت بالا زنند و به شناخت ایران، به عنوان یک کل تجزیه ناپذیر در جهان پردازند. این موضوع زمانی ضروری نمی‌شود که متأسفانه شاهدیم در سال‌های اخیر، به ویژه پس از فروپاشی شوروی و تشکیل جمهوری‌های مستقل، برخی از گرایش‌های محلی و قومیتی در کشور تشدید شده است که متأسفانه می‌تواند موجب تضعیف نگاه ملی و کلی به ایران به عنوان یک کل تجزیه ناپذیر شود، از اینرو در چنین شرایطی تاسیس و توسعه رشته ایران‌شناسی، که فعلاً فقط در دانشگاه شهید بهشتی و معدود دانشگاه‌های دیگر وجود دارد، ضروری به نظر می‌رسد.

دکتری تخصصی ادیان و عرفان / ۵

تاسیس و توسعه رشته ادیان و عرفان در تمامی دانشگاه‌های کشور، به حال کشور و نظام و آینده ایران مفید است. البته بهتر است این رشته در ۲ مقطع تحصیلات تکمیلی، یعنی کارشناسی ارشد و دکتری ایجاد شود؛ که علاوه بر پُر کردن خلأ تعطیلی کرسی‌های ادیان و عرفان و کمبود ایران‌شناسان خارجی، توجه به ایران به عنوان یک کل تجزیه‌ناپذیر را در میان همه ایرانیان و به ویژه اقشار تحصیلکرده و فرهیخته که مسئولان و آینده‌سازان کشورند، بیشتر و ژرف‌تر کند و سدی در برابر قومیت‌گرایی و قبیله‌گرایی اندیشی شود.

ت) تعداد و نوع واحدهای درسی

جدول (۱) - توزیع واحدها

تعداد واحد	نوع دروس
۶	دروس جبرانی
۱۸	دروس تخصصی
۱۸	رساله
۳۶	جمع

ث) مهارت، توانمندی و شایستگی دانش‌آموختگان

مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های ویژه	دروس مرتبط
توانمندی در زمینه مطالعات تطبیقی ادیان، جهت تقویت علم بومی و نگاه انتقادی به معقوله ترجمه‌ای	زبان‌متون مقدس مسیحی (یونانی) و زبان متون مقدس یهودی (عبری)
توانایی و مهارت مطالعه تطبیقی و تحلیل محتوای قرآن و کتاب مقدس	مطالعه تطبیقی محتوای قرآن و کتاب مقدس
مهارت‌ها، شایستگی‌ها و توانمندی‌های عمومی	دروس مرتبط
مهارت تدریس در حوزه مطالعات تطبیقی ادیان در دانشگاه‌های کشور	روش‌شناسی مطالعات تطبیقی ادیان

ج) شرایط و ضوابط ورود به دوره

پذیرش داوطلبان شرکت در این رشته منوط به داشتن مدرک فوق لیسانس یا گواهی اتمام سطح سه از حوزه علمیه است. شرایط عمومی دانشجویی تابع مقررات و مصوبات آموزش عالی و شرایط اختصاصی در چارچوب مقررات آموزش عالی، تابع سیاست‌های دانشگاه یا موسسه برگزارکننده دوره است.

فصل دوم

جدول عناوین و مشخصات دروس

جدول (۲) - عنوان و مشخصات کلی دروس جبرانی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات	
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی
۱.	روش‌شناسی مطالعات تطبیقی ادیان	۲	*			۳۲	
۲.	ادیان تطبیقی	۲	*			۳۲	
۳.	تاریخ و الاهیات یهود	۲	*			۳۲	
۴.	تاریخ و الاهیات مسیحی	۲	*			۳۲	
۵.	آشنایی با متون مقدس یهودی - مسیحی	۲	*			۳۲	
۶.	تاریخ و معارف اسلامی	۲	*			۳۲	
۷.	آشنایی با متون مقدس اسلامی (قرآن و سنت)	۲	*			۳۲	
۸.	روش تحقیق پیشرفته	۲	*			۳۲	
۹.	زبان قرآن	۲	*			۳۲	
۱۰.	متون مقدس ادیان ابراهیمی و مسائل جدید	۲	*			۳۲	
۱۱.	زبان متون مقدس مسیحی (یونانی) و زبان متون مقدس یهودی (عبری)	۲	*			۳۲	

جدول (۳) - عنوان و مشخصات کلی دروس تخصصی

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	نوع واحد			تعداد ساعات		پیش نیاز / هم نیاز
			نظری	عملی	نظری - عملی	نظری	عملی	
۱	حجیت، اصالت و تفسیر متون مقدس یهودی	۲	*			۳۲		
۲	حجیت، اصالت و تفسیر متون مقدس مسیحی	۲	*			۳۲		
۳	حجیت، اصالت و تفسیر قرآن کریم	۲	*			۳۲		
۴	مطالعه تطبیقی محتوای قرآن و کتاب مقدس: آموزه‌های کلامی (خداشناسی و پیامبر شناسی)	۲	*			۳۲		
۵	مطالعه تطبیقی محتوای قرآن و کتاب مقدس آموزه‌های تشریحی	۲	*			۳۲		
۶	مطالعه تطبیقی محتوای قرآن و کتاب مقدس: آموزه‌های اخلاقی و عرفانی	۲	*			۳۲		
۷	باستان‌شناسی و اسطوره‌شناسی متون مقدس ادیان ابراهیمی	۲	*			۳۲		
۸	متون مقدس اسلامی به زبان عربی و زبان متون مقدس مسیحی (لاتین)	۲	*			۳۲		
۹	روش‌شناسی تفسیر و هرمنوتیک متون مقدس ادیان ابراهیمی	۲	*			۳۲		

فصل سوم

ویژگی‌های دروس

روش‌شناسی مطالعات تطبیقی ادیان		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Methodology of Comparative Studies of Religions	عنوان درس به انگلیسی:
■ نظری	■ جبرانی	دروس پیش‌نیاز:
		دروس هم‌نیاز:
		تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

آشنایی با تاریخچه، روش‌ها، شاخه‌ها و رویکردهای دین پژوهی.

(پ) مباحث یا سرفصل‌ها:

- ۱ قلمرو و ادبیات موضوع
- ۲ روش‌شناسی مطالعات تطبیقی
- ۳ فلسفه و مبانی مطالعات تطبیقی
- ۴ گونه‌ها و سنخ‌شناسی مطالعات تطبیقی

(ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال	۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال	۶۰ درصد

(ج) فهرست منابع پیشنهادی:

- ۱ درسنامه دین‌شناسی / هیلاری رودریگیس، جان اس. هاردینگ. - قم: دانشگاه ادیان و مذاهب، ۱۳۹۰.
- ۲ دین پژوهی / نینیان اسمارت؛ [مترجم] سعیدرضا منتظری، احمد شاکر نژاد. - قم: ادیان، ۱۳۸۹.
- ۳ راهنمای دین پژوهی: آشنایی با ده رویکرد در مطالعه ادیان / ویراسته روبرت سگال؛ ترجمه و توضیح محسن زندی، محمد حقانی فضل. - قم: دانشگاه ادیان و مذاهب، ۱۳۹۱.
- ۴ دین پژوهی / گفتگوهای مسعود رضوی با دکتر فتح‌الله مجتبیایی. - تهران: هرمس؛ مرکز بین‌المللی گفتگوی تمدن‌ها، ۱۳۸۰.
- ۵ دین پژوهی / ویراسته میرچا الیاده؛ ترجمه بهاء‌الدین خرمشاهی. - تهران: پژوهشکده علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۷۵ - ۱۳۷۹.

ادیان تطبیقی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Comparative religions	عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■	جبرانی ■	دروس پیش نیاز:
		دروس هم نیاز:
		تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

بررسی و شناخت و مقایسه ابعاد هفت گانه ادیان شرقی و بیان شباهت و تفاوت های آنها با یکدیگر از منظر مباحث الاهیاتی و کلامی و در نهایت مقایسه آن با اسلام.

مباحث یا سرفصل ها:

۵- بحث توحید، ثنویت و چندخدایی؛

۶- انسان شناسی؛

۷- کیهان شناسی؛

۸- نجات شناسی؛ معاد شناسی

۱- مقایسه ابعاد هفت گانه ادیان شرقی با یکدیگر؛

۲- مسئله حجیت؛

۳- مفهوم خدا و وجود آن و اثبات وجود آن؛

۴- بحث اسما و صفات الهی؛

ت) راهبردهای ارزشیابی (پیشنهادی):

۴۰ درصد

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

1. J. Chioino, *Women as Healers, Women as Patients: Mental Health Care and Traditional Healing in Puerto Rico*, Boulder: West view Press. (1992).
2. Brandon, G. *Santeria from Africa to the New World*, Bloomington: Indiana University Press. (1997).
3. Barbanell, Maurice. *This Is Spiritualism*. London: Herbert Jenkins, (1959).
4. Baude, Ann. *Radical Spirits: Spiritualism and Women's Rights in Nineteenth-Century America*. Bloomington: Indiana University Press, 2001.
5. Carroll, Bret E. *Spiritualism in Antebellum America*. Bloomington: Indiana University Press, 1997.
5. Carter, Huntley, ed. *Spiritualism, Its Present-Day Meaning*. Philadelphia: J. B. Lippincott,

عنوان درس به فارسی: تاریخ و الاهیات یهود		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد	Jewish history and theology	عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■	جبرانی ■	دروس پیش نیاز:
		دروس هم نیاز:
	۲	تعداد واحد:
	۳۲	تعداد ساعت:

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

شناخت تاریخ، زمینه های اجتماعی و فرهنگی، آموزه ها و فرقه های مهم یهودی در جهت شناخت متون مقدس یهودی
مباحث یا سرفصل ها:

۱. ادبیات، روش شناسی و قلمرو موضوع.
۲. زمینه های فرهنگی و تاریخی ظهور یهودیت
۳. تاریخ اجتماعی یهودیان از آغاز تا دوران معاصر
۴. بنیانگذار یهودیت و جایگاه و رسالت او
۵. فرقه های یهودیت
۶. جنبش ها و گرایشهای مدرن یهودیت
۷. مهمترین جریان ها و مکاتب یهودی

۴۰ درصد

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. ایزیدور اپستاین، یهودیت بررسی تاریخی، ترجمه دکتر بهزاد سالکی
۲. آلن آنترن، باورها و آیین های یهودی، ترجمه رضا فرزین
۳. گاری آقالرپور (گردآوری و ترجمه)، سیر تحولات اجتماعی و مذهبی ملت یهود از پیدایش تا دوران جدید

4. Oliver Leaman, Judaism

5. Nicholas De Lange, An Introduction to Judaism

عنوان درس به فارسی: تاریخ و الاهیات مسیحی		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد	Christian History and Theology	
نظری ■	جبرانی ■	دروس پیش نیاز:
		دروس هم نیاز:
		تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

شناخت تاریخ، زمینه های اجتماعی و فرهنگی، آموزه ها و فرقه های مهم مسیحی در جهت شناخت متون مقدس مسیحی.

مباحث یا سرفصل ها:

۱. ادبیات و قلمرو موضوع
۲. زمینه های فرهنگی و تاریخی ظهور مسیحیت
۳. تاریخ اجتماعی مسیحیت از آغاز تا دوران معاصر
۴. باورداشت ها و آداب و آئین های مسیحی
۵. فرقه های مهم مسیحیت
۶. جنبش ها و گرایشهای مدرن مسیحیت
۷. مهمترین شخصیت ها و مهمترین نظریه ها

۴۰ درصد

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. کتاب مقدس
۲. تاریخ کلیسای قدیم در امپراتوری روم و ایران، میلر، و. م.، ترجمه علی نخستین.
۳. کلام مسیحی، میشل توماس، ترجمه حسین توفیقی.
4. Encyclopedia of Christian Theology, Routledge.
5. Philosophical Theology and Christian Doctrine

عنوان درس به فارسی: آشنایی با متون مقدس یهودی- مسیحی	
نوع درس و واحد	Familiarity with Jewish and Christian scriptures
عنوان درس به انگلیسی:	
دروس پیش نیاز:	
دروس هم نیاز:	
تعداد واحد:	۲
تعداد ساعت:	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

شناخت اولیه متون مقدس یهودی و مسیحی و سیر تطور این متون.

مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. ادبیات و قلمرو موضوع
۲. اندام شناسی و فیزیولوژی متون مقدس
۳. ترجمه‌ها و نسخه‌های کتاب مقدس
۴. جایگاه و حجیت کتاب مقدس
۵. تفسیر کتاب مقدس
۶. آشنایی با محتوای کتاب مقدس
۷. نقادی کتاب مقدس
۸. فرایند قانونی سازی کتاب مقدس
۹. اسطوره شناسی کتاب مقدس
۱۰. متون اسلامی و کتاب مقدس
۱۱. کتب اپوکریفا و سوداپیگریفا
۱۲. سنت یهودی مسیحی و ارتباط آن با کتاب مقدس

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. ترجمه عهد عتیق براساس کتاب مقدس اورشلیم / ترجمه پیروز سیار
۲. معرفی عهد جدید/ به قلم مریل سی. تنی؛ ترجمه ط. میکائیلان. - تهران: حیات ابدی،
۳. تاریخچه مکاتب تفسیری و هرمنوتیکی کتاب مقدس / [رابرت گرانث، دیوید تریسی]؛ ترجمه به همراه نقیله، تحقیقات و فناوری
4. Encyclopaedia Judaica
5. The Old Testament, A Very Short Introduction, Michael Coogan

عنوان درس به فارسی: تاریخ و معارف اسلامی	
عنوان درس به انگلیسی:	Islamic history and knowledge
نوع درس و واحد	
دروس پیش نیاز:	■ جبرانی ■ نظری
دروس هم نیاز:	
تعداد واحد:	۲
تعداد ساعت:	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

شناخت تاریخ، زمینه های اجتماعی و فرهنگی، آموزه ها و فرقه های مهم اسلامی در جهت شناخت متون مقدس اسلامی.

مباحث یا سرفصل ها:

۱. ادبیات و قلمرو موضوع
۲. زمینه های فرهنگی و تاریخی ظهور اسلام
۳. تاریخ اجتماعی اسلام از آغاز تا دوران معاصر
۴. بنیان گذار اسلام و جایگاه و رسالت او
۵. فرقه های مهم اسلامی
۶. جنبش ها و گرایشهای مدرن در اسلام
۷. آموزه های کلامی، فقهی، اخلاقی، عرفانی و فلسفی اسلام

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد

آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. تاریخ اسلام تا سال چهارم هجری، اصغر منتظرالقائم.
۲. تاریخ تحلیلی صدر اسلام، محمد نصیری.
۳. تاریخ تحلیلی اسلام از عصر جاهلی تا عصر عاشورا، جواد سلیمانی.
۴. اسلام: پژوهشی تاریخی و فرهنگی، زیر نظر کاظم موسوی بجنوردی.
۵. شیعه در اسلام، علامه طباطبائی.

عنوان درس به فارسی: آشنایی با متون مقدس اسلامی (قرآن و سنت)	
نوع درس و واحد	Familiarity with Islamic sacred texts (Quran and Sunnah)
عنوان درس به انگلیسی:	
دروس پیش نیاز:	
دروس هم نیاز:	
تعداد واحد:	۲
تعداد ساعت:	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

آشنایی با قرآن و تاریخ تدوین، نحوه چینش سوره ها و آیات قرآنی، قرآن پژوهی، علوم و معارف قرآنی، آشنایی با سنت و ارتباط سنت با قرآن.

مباحث یا سرفصل ها:

۱. قلمرو و ادبیات

۲. موضوع

۳. وحی و نزول قرآن

۴. تاریخ قرآن

۵. تقسیمات قرآن

۶. اعجاز قرآن

۷. اسباب نزول

۸. مصونیت از تحریف، تحدی و اعجاز قرآن

۹. تفسیر و مفسران قرآن

۱۰. زبان قرآن

۱۱. حجیت قرآن

۱۲. رابطه قرآن و سنت

۱۳. حدیث شناسی

۱۴. ترجمه های قرآن

۱۵. محتوای قرآن: خداشناسی، انسان شناسی، وحی و

الهام، پیامبرشناسی و معاد

۴۰ درصد

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. التمهید فی علوم القرآن، محمد هادی معرفت

۲. البرهان فی علوم القرآن، زرکشی

۳. الاتقان فی علوم القرآن، سیوطی.

۴. تاریخ قرآن، علی حجتی

۵. سایه ها و لایه های معنایی؛ محمد اسعدی

روش تحقیق پیشرفته		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Advanced research method	عنوان درس به انگلیسی:
■ نظری	■ جبرانی	دروس پیش نیاز:
		دروس هم نیاز:
		تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

آشنایی با روش تحقیق و انواع آن به صورت عملی، آشنایی منابع ادیان ابراهیمی، آشنایی با روش پایان نامه نویسی. مباحث یا سرفصل ها:

۱. تعریف تحقیق و اهمیت آن	۸. شیوه های نوشتن طرح تحقیق (مسئله، فرضیه، موضوع، منابع و آشنایی با آن)
۲. روش تحقیق و روش شناسی تحقیق	۹. ساختار یا بدنه اصلی تحقیق (فیش نویسی، تحلیل داده ها، پاراگراف نویسی، تنظیم مطالب و نگارش نهایی)
۳. پارادایم های تحقیق	۱۰. شکل مقاله کلاسی
۴. رویکردهای تحقیق	۱۱. اصول و روش های نگارش
۵. گردآوری داده ها	
۶. انواع تحقیق و روش های آن	
۷. شیوه ها و ابزارهای تحقیق	

۴۰ درصد

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. پاکتچی، احمد، روش تحقیق عمومی، انجمن علمی دانشجویان هیات دانشگاه امام صادق (ع) ۱۳۸۹.
۲. ستوده، غلامرضا، مرجع شناسی و روش تحقیق در ادبیات فارسی، تهران، انتشارات سمت، ۱۳۷۱
۳. خاکی، غلامرضا، روش تحقیق با رویکردی به پایان نامه نویسی، تهران، انتشارات بازتاب، ۱۳۸۶
۴. هروی، جواد، روش تحقیق و پژوهش علمی در تاریخ، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۰
۵. ساروخانی، باقر، روش های تحقیق در علوم اجتماعی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ۱۳۸۳

عنوان درس به فارسی: زبان قرآن	
نوع درس و واحد	The language of the Quran
عنوان درس به انگلیسی:	
دروس پیش نیاز:	☐ جبرانی ☐ نظری
دروس هم نیاز:	
تعداد واحد:	۲
تعداد ساعت:	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

بررسی دیدگاه های مختلف در باره زبان شناسی قرآن کریم.
مباحث یا سرفصل ها:

۱. کلیات و معرفی ادبیات درس
۲. معرفی نظریه های زبان شناسی
۳. زبان قرآن و قرآن پژوهان متقدم
۴. زبان قرآن و قرآن پژوهان متأخر
۵. نظریه های زبان و معناداری
۶. پوزیتویسم (اثبات گرایی)
۷. فانکسیونالیسم (کارکرد گرایی)
۸. فدیسم (ایمان گرایی)
۹. زبان عرف
۱۰. نوشتاری بودن و دیسکورس های گفت و شنودی قرآن
۱۱. ظاهر و بطن در زبان قرآن
۱۲. زبان قرآن و کتاب مقدس و فرهنگ زمانه
۱۳. نقد رؤیا پنداری زبان قرآن
۱۴. استعاره های مفهوم یو شناختی قرآن

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. مصباح یزدی، محمد تقی، قرآن شناسی، موسسه امام خمینی، ۱۳۸۹
۲. سیوطی، جلال الدین، الاتقان فی علوم القرآن، قم. انتشارات زاهدی.
۳. معرفت، محمد هادی، التمهید فی علوم القرآن، انتشارات التمهید، ۱۴۲۸
۴. سید ابوالقاسم خوئی. البیان فی تفسیر القرآن، قم، المطبعة العلمية، ۱۳۹۴ ق
۵. فراستخواه، مقصود، زبان قرآن، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۷۶.

متون مقدس ادیان ابراهیمی و مسائل جدید		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	The sacred texts of the Abrahamic religions and new issues	عنوان درس به انگلیسی:
نظری ■	جبرانی ■	دروس پیش نیاز:
		دروس هم نیاز:
		تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

بررسی دیدگاه ها و چالشهای ادیان ابراهیمی درباره مسائل دنیای مدرن.
مباحث یا سرفصل ها:

الف:

۱. حقوق بشر،
۲. گفت و گوی ادیان،
۳. محیط زیست
۴. صلح جهانی
۵. سقط جنین
۶. اوتانازی
۷. شبیه سازی
۸. الحاد
۹. بنیادگرایی

۴۰ درصد

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. شبیه سازی انسانی از دیدگاه آیین کاتولیک و اسلام،
۲. تعالیم کلیسای کاتولیک، ترجمه احمد رضا مفتاح، حسین سلیمانی، حسن قنبری
۳. احمد النعیم، عبدالله: نواندیشی دینی و حقوق بشر: درآمدی بر بازخوانی حقوق اسلامی، ت
۴. مالروب، میشل: انسان و ادیان (نقش دین در زندگی فردی و اجتماعی)، ترجمه مهراں توکلیحسین مهرپور، مباحثی از حقوق زن از منظر حقوق داخلی، مبانی فقهی و موازین بین المللی،

5. Halvard Hagelia, Markus Zehnder, Interreligious Relations: Biblical Perspectives, Bloomsbury Academic, ۲۰۱۷

عنوان درس به فارسی: زبان متون مقدس مسیحی (یونانی) و زبان متون مقدس یهودی (عبری)	
نوع درس و واحد	The language of the Christian scriptures (Greek) and the language of the Jewish scriptures (Hebrew)
عنوان درس به انگلیسی:	
دروس پیش‌نیاز:	■ جبرانی ■ نظری
دروس هم‌نیاز:	
تعداد واحد:	۲
تعداد ساعت:	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

آشنایی اجمالی با زبان یونانی کلاسیک، آشنایی با واژه‌های پرکاربرد یونانی در متون مقدس مسیحی و نیز شناخت اجمالی دستور زبان یونانی و توسعه واژگان تخصصی، عرضه دستور زبان عبری، بیان اصول و فنون ترجمه عبری‌آشنایی با الفبا، دستور زبان و مهم‌ترین واژه‌های تخصصی حوزه یهودیت و متون مقدس آن در زبان عبری.

مباحث یا سرفصل‌ها:

الف:

۱. تاریخچه زبان یونانی	۸. الفبای زبان عبری
۲. الفبای زبان یونانی	۹. دستور زبان عبری
۳. دستور زبان یونانی	۱۰. معناشناسی واژگان عبری
۴. پانصد واژه یونانی از پرتداول‌ترین واژه‌های کتاب مقدس	۱۱. پانصد واژه عبری از متداول‌ترین واژه‌های کتاب مقدس
۵. ریشه‌شناسی واژه‌های انگلیسی مرتبط با مسیحیت و متون مقدس در زبان یونانی	

ب:

۶. تاریخچه زبان عبری
۷. تفاوت‌های زبان عبری قدیم و جدید

۴۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. بلیک، جانت ای.، آموزش زبان یونانی باستان، نشر سینا

۲. Jeremy Duff, The Elements of New Testament Greek (۲۰۰۵)

۳. A Patristic Greek Lexicon G.W.H. Lampe Oxford ۱۹۶۱ corrected

۴. Basics of Biblical Greek Grammar, Zondervan, ۲۰۱۵.

عنوان درس به فارسی: حجیت، اصالت و تفسیر متون مقدس یهودی		عنوان درس به انگلیسی:
نوع درس و واحد	Authenticity, authenticity and interpretation of Jewish scriptures	عنوان درس به انگلیسی:
تخصصی		دروس پیش نیاز:
نظری		دروس هم نیاز:
		تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

شناخت تخصصی متون مقدس یهودی، حجیت و اصالت آنها و منابع تفسیری آن
مباحث یا سرفصل ها:

۱. ادبیات و قلمرو موضوع
۲. رابطه کتاب و سنت
۳. نظریه های معطوف به خطاناپذیری کتاب مقدس
۴. نظریه های معطوف به الهامی بودن کتاب مقدس
۵. اصالت کتاب مقدس یهودی
۶. نقادی متون مقدس یهودی
۷. مهم ترین مکاتب تفسیری یهودی
۸. منابع تفسیری یهودیان
۹. مهمترین تفاسیر یهودی

۴۰ درصد

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. کتاب مقدس
۲. گنجینه ای از تلمود، ابراهام کهن
۳. عهد عتیق سخن می گوید / ساموئل شولتزرف،
۴. قرآن و کتاب مقدس / دنیز ماسون،
۵. ترجمه عهد عتیق براساس کتاب مقدس اورشلیم / ترجمه پیروز سیار

عنوان درس به فارسی: حجیت، اصالت و تفسیر متون مقدس مسیحی	
نوع درس و واحد	Authenticity, authenticity and interpretation of Christian scriptures
تخصصی ■	نظری ■
	عنوان درس به انگلیسی:
	دروس پیش نیاز:
	دروس هم نیاز:
	تعداد واحد: ۲
	تعداد ساعت: ۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

شناخت تخصصی رابطه کتاب و سنت، تفسیر و منابع تفسیری، حجیت و اصالت متن مقدس در مسیحیت
مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. ادبیات و قلمرو موضوع
۲. رابطه عهدین و سنت کلیسایی
۳. رابطه سنت و کتاب مقدس
۴. نظریه های معطوف به اصالت و حجیت متون مقدس مسیحی و خاستگاه آن
۵. نقادی متون مقدس مسیحی
۶. نظریه های معطوف به خطاناپذیری کتاب مقدس
۷. مهمترین مکاتب تفسیری مسیحی
۸. منابع تفسیر مسیحیان
۹. مهمترین تفاسیر مسیحی

۴۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. تنی، میل سی.، معرفی عهد جدید، ترجمه ط. میکائیلیان.
۲. حامد فیاضی، «تاریخ تفسیر کتاب مقدس»، هفت آسمان، شماره ۳۴.
۳. ابوالفضل ساجدی، «مقایسه میان سه رویکرد عمده در فهم قرآن و عهدین، قسبات، شماره ۲۹.
۴. فهیم عزیز، دانش تفسیر در سنت یهودی - مسیحی، ترجمه علی نجفی نژاد، دانشگاه مفید، ۱۳۹۲.

5. Abraham, W. J., Divine Revelation and the Limits of Historical Criticism (Oxford: Oxford University Press, (۱۹۸۲

عنوان درس به فارسی: حجیت، اصالت و تفسیر قرآن کریم	
نوع درس و واحد	Authority, originality and interpretation of the Holy Quran
تخصصی ■	نظری ■
	عنوان درس به انگلیسی:
	دروس پیش نیاز:
	دروس هم نیاز:
	تعداد واحد: ۲
	تعداد ساعت: ۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:
 هدف کلی:

شناخت تخصصی متون مقدس اسلامی، حجیت و اصالت آنها و منابع تفسیری آن
 مباحث یا سرفصل ها:

۱. ادبیات و قلمرو موضوع	۷. تاریخ و منابع تفسیر قرآن، و جایگاه و تنوع و حجیت این تفاسیر
۲. رابطه سنت و قرآن	۸. منابع تفسیر در اسلام
۳. وحی شناسی و نظریه های وحی در اسلام	۹. مهمترین تفسیر اسلامی، شیعه و سنی
۴. اصالت و مصونیت قرآن از تحریف	۱۰. مهمترین مکاتب تفسیری
۵. اصالت و حجیت متون مقدس اسلامی	
۶. شبهات در مورد قرآن و پاسخ آنها	

۴۰ درصد

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم سال

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. روش شناسی تفسیر قرآن، بابایی و همکاران.
۲. مکاتب تفسیری، بابایی.
۳. مبانی و روشهای تفسیری، محمد کاظم شاکر.
۴. آسیب شناسی جریانهای تفسیری، به کوشش محمد اسعدی.
۵. التفسیر و المفسرون، دکتر ذهبی.

مطالعه تطبیقی محتوای قرآن و کتاب مقدس: آموزه‌های کلامی (خداشناسی، پیامبر شناسی، موعودشناسی، انسان‌شناسی، نجات‌شناسی)		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	A Comparative Study of the Content of the Qur'an and the Bible: Theological Teachings (Theology and Prophetology)	عنوان درس به انگلیسی:
تخصصی		دروس پیش‌نیاز:
نظری		دروس هم‌نیاز:
		تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

شناخت مقایسه ای آموزه های کلامی در متون مقدس ادیان ابراهیمی
مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. ادبیات و قلمرو موضوع	۹. نجات‌شناسی در متون مقدس ادیان ابراهیمی
۲. تاریخ، مفهوم، منابع، و روشهای کلام و الاهیات در ادیان ابراهیمی	۱۰. انسان‌شناسی متون مقدس ادیان ابراهیمی
۳. خداشناسی در متون مقدس	۱۱. انسان، گناه، هبوط و نجات
۴. ماهیت خدا در متون مقدس	۱۲. موعودشناسی در متون مقدس ادیان ابراهیمی
۵. وجودشناسی خدا در متون مقدس	۱۳. معناشناسی نجات در متون مقدس ادیان ابراهیمی
۶. نبوت در متون مقدس	
۷. تصویر انبیا در متون مقدس	
۸. فرجام‌شناسی در متون مقدس	

۴۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. قرآن و کتاب مقدس، درون مایه های مشترک، دیز ماسونف ترجمه فاطمه تهامی
۲. فلسفه علم کلام؛ ولفسن، ترجمه احمد آرام
۳. درسنامه الاهیات مسیحی، ایستر مک گراث، ترجمه بهروز حدادی
۴. الاهیات مسیحی، هنری تیسین، ترجمه میکائیلیان
۵. فلسفه و الاهیات در سده های میانی، لیلیانرزماری اوآنز، ترجمه بهنام اکبری

عنوان درس به فارسی: مطالعه تطبیقی محتوای قرآن و کتاب مقدس؛ آموزه‌های تشریحی	
نوع درس و واحد	Comparative study of the content of the Qur'an and the Bible of legislative teachings
تخصصی ■	نظری ■
	عنوان درس به انگلیسی:
	دروس پیش‌نیاز:
	دروس هم‌نیاز:
	تعداد واحد: ۲
	تعداد ساعت: ۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

آشنایی تخصصی با محتوای آموزه‌های تشریحی و آیینی متون مقدس ادیان ابراهیمی به شکل مقایسه‌ای. مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. ادبیات و قلمرو موضوع
۲. معنانشناسی شریعت در قرآن و کتاب مقدس
۳. جایگاه شریعت در قرآن و کتاب مقدس
۴. دامنه و قلمرو شرعیات در قرآن و کتاب مقدس
۵. احکام و شرعیات عبادی در قرآن و کتاب مقدس
۶. احکام اجتماعی (حقوقی و کیفری) در قرآن و کتاب مقدس
۷. متون ادیان ابراهیمی و مسائل نوپدید اجتماعی

۴۰ درصد

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال

۶۰ درصد

آزمون پایان نیم‌سال

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. قرآن و کتاب مقدس، درون مایه‌های مشترک، دنیز ماسونف ترجمه فاطمه تهامی.
۲. درسنامه‌های مسیحی، ایستر مک گراث، ترجمه بهروز حدادی
۳. الاهیات مسیحی، (مجموعه مقالات)، جمعی از نویسندگان، ترجمه جمعی از مترجمان
4. An Introduction to the History and Sources of Jewish Law
5. Jewish Law from Jesus to the Mishnah, E.P.Sanders

عنوان درس به فارسی: مطالعه تطبیقی محتوای قرآن و کتاب مقدس؛ آموزه‌های اخلاقی و عرفانی	
نوع درس و واحد	A Comparative Study of the Content of the Qur'an and the Bible: Moral and Mystical Teachings
عنوان درس به انگلیسی:	
دروس پیش‌نیاز:	
دروس هم‌نیاز:	
تعداد واحد:	۲
تعداد ساعت:	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

شناخت تخصصی ادبیات اخلاقی قرآن و متون مقدس
مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. معناشناسی اخلاق و عرفان در ادبیات قرآن و کتاب مقدس
۲. جایگاه اخلاق در متون مقدس ادیان ابراهیمی
۳. رفتار اخلاقی با هم‌نوعان
۴. رفتار اخلاقی با حیوانات
۵. رفتار اخلاقی با طبیعت و محیط زیست
۶. ربط و نسبت اخلاق با شرعیات در متون مقدس
۷. مبانی اخلاق (معیار اخلاقی بودن، جایگاه عقل در اخلاق) در متون مقدس
۸. دامنه و قلمرو اخلاق در متون مقدس
۹. جایگاه عرفان در متون مقدس ادیان ابراهیمی
۱۰. آموزه‌های عرفانی در تفاسیر متون مقدس ادیان ابراهیمی

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. الاهیات مسیحی، هنری تیسین، ترجمه میکائیلیان
۲. الاهیات مسیحی، (مجموعه مقالات)، جمعی از نویسندگان، ترجمه جمعی از مترجمان
۳. گنجینه ای از تلمود، آبراهام کوهن، ترجمه گوگانی

4. Foundations of Mysticism
5. The Moral Vision at the New Testament, Richard B. Hays
6. The Essentials of Mysticism, Evelyn Underhill

عنوان درس به فارسی: باستان‌شناسی و اسطوره‌شناسی متون مقدس ادیان ابراهیمی	
عنوان درس به انگلیسی:	Archeology and mythology of the sacred texts of the Abrahamic religions
نوع درس و واحد	
تخصصی	نظری
دروس پیش‌نیاز:	
دروس هم‌نیاز:	
تعداد واحد:	۲
تعداد ساعت:	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

بررسی دیدگاه‌های مختلف در باره‌ی اصالت متون مقدس و ادبیات اسطوره‌ای در این متون. مباحث یا سرفصل‌ها:

۱. باستان‌شناسی و جایگاه آن در شناخت ساختار و محتوای متون مقدس.
۲. نسخه‌شناسی متون مقدس. قدیمی‌ترین نسخه‌ها و اصالت آن‌ها.
۳. زبان‌شناسی متون مقدس. پوزیتیویسم؛ فانکشنالیسم، و...
۴. ادبیات تاریخی و اسطوره‌ای در متون مقدس.
۵. بازتاب‌های فرهنگی در متون مقدس

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال
آزمون پایان نیم‌سال

۴۰ درصد
۶۰ درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. ب بولتمان، رودلف کارل، مسیح و اساطیر، نشر مرکز
۲. الدر، جان، باستان‌شناسی کتاب مقدس [کتاب]، انتشارات نور جهان
۳. تاریخ قرآن، محمود رامیار
4. Richard Walsh, Mapping Myths of Biblical Interpretation, A&C Black, **2001**.
5. Gary Greenberg, 101 Myths of the Bible: How Ancient Scribes Invented Biblical History, Sourcebooks, Incorporated, **2002**
6. Eric H Cline, Biblical Archaeology: A Very Short Introduction, Oxford University Press, **2009**

عنوان درس به فارسی: متون مقدس اسلامی به زبان عربی و زبان متون مقدس مسیحی (لاتین)	
نوع درس و واحد	Islamic scriptures in Arabic and Christian scriptures (Latin)
تخصصی ■	نظری ■
عنوان درس به انگلیسی:	عنوان درس به انگلیسی:
دروس پیش نیاز:	دروس پیش نیاز:
دروس هم نیاز:	دروس هم نیاز:
تعداد واحد:	۲
تعداد ساعت:	۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

آشنایی با مهمترین منابع کلاسیک و معتبر حوزه ادیان به ویژه در حوزه متون اسلام و آشنایی اجمالی با زبان لاتین کلاسیک، آشنایی با متداول ترین واژگان لاتین در متون مقدس و نیز شناخت اجمالی دستور زبان لاتین. مباحث یا سرفصل ها:

الف:

۱. آشنایی با گزیده هایی از قران کریم
۲. مطالعه و آشنایی با نهج البلاغه
۳. مطالعه فراز هایی از صحیفه سجاده
۴. آشنایی با شیوه نگارش و مطالعه متن مقدمه ابن خلدون
۵. آشنایی با شیوه نگارش متون کلاسیک و جدید عربی

ب:

۱. تاریخچه زبان لاتین
۲. الفبای زبان لاتین
۳. دستور زبان لاتین کلاسیک
۴. پانصد واژه لاتینی از پرتداول ترین واژه های کتاب مقدس و سایر متون مسیحی
۵. ریشه شناسی واژه های انگلیسی مرتبط با مسیحیت و متون مقدس در زبان لاتین

فعالیت های کلاسی در طول نیم سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم سال ۶۰ درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. تنقیح الابحاث للملل الثلاث، ابن کمونه البغدادی
۲. کتاب البرهان و کتاب المسائل والاجوبه، عمار البصری
۳. وثائق عصریه فی سبیل الحوار بین المسیحیین و المسلمین

4. D ooge, B. L., Latin for Beginners, Boston, 1911.

5. Collar, W. C. and M. G. Daniel, Beginner's Latin Book, Boston, 1891.

روش‌شناسی تفسیر و هرمنوتیک متون مقدس ادیان ابراهیمی		عنوان درس به فارسی:
نوع درس و واحد	Methodology of interpretation and hermeneutics of the sacred texts of the Abrahamic religions	عنوان درس به انگلیسی:
تخصصی		دروس پیش‌نیاز:
نظری		دروس هم‌نیاز:
		تعداد واحد: ۲
		تعداد ساعت: ۳۲

نوع آموزش تکمیلی عملی (در صورت نیاز): سفر علمی □ آزمایشگاه □ سمینار □ کارگاه □ موارد دیگر:

هدف کلی:

بررسی دیدگاه‌های ناظر به سنت تفسیر متون مقدس و هرمنوتیک.

مباحث یا سرفصل‌ها:

الف:

۱. تاریخ و مکاتب تفسیری در ادیان ابراهیمی
۲. انواع روشهای تفسیری سنتی متون مقدس
۳. انواع روش های تفسیری مدرن
۴. شباهت ها و تفاوت های روش های تفسیری سنتی در سه دین
۵. شباهت ها و تفاوت های روش های تفسیری مدرن در سه دین
۶. مسئله فهم دینی و فهم سکولار
۷. تحولات هرمنوتیک و مسئله فهم متن مقدس

فعالیت‌های کلاسی در طول نیم‌سال ۴۰ درصد
آزمون پایان نیم‌سال ۶۰ درصد

ج) فهرست منابع پیشنهادی:

۱. تنقیح روش‌شناسی تفسیر قرآن، بابایی و همکاران.
۲. مکاتب تفسیری، بابایی.
۳. مبانی و روشهای تفسیری، محمد کاظم شاکر.
۴. آسیب‌شناسی جریانهای تفسیری، به کوشش محمد اسعدی.
۵. التفسیر و المفسرون، دکتر ذهبی.

